

Katarína Dujčíková: ObamaCare 2010: politické aspekty reformy amerického zdravotníckeho systému

(magisterská diplomová práca, vedoucí Mgr. Kryštof Kozák, datum obhajoby 2011)

(posudek vypracoval: Miloš Calda)

Charakteristika práce:

Autorka charakterizuje svůj záměr na str. 5 (v tomto posudku používám čísla stránek uvedená v záhlaví každé stránky, nikoli čísla stránek uvedená ve čtecím programu Acrobat Reader; obě paginace se značně liší): „Primárnym cieľom tejto práce nie je detailný rozbor amerického zdravotníckeho rezortu, ktorý vzhľadom k svojmu rozsahu a komplexnosti nie je možné na danom priestore obsiahnuť. ... Práca sa však sústreďuje predovšetkým na vlastný proces schvaľovania reformy a jeho výsledok. Na základe pozorovania aktivít jednotlivých aktérov (verejnosť, prezident, Kongres, záujmové skupiny) ... [sa] pokúsím zodpovedať nasledujúce otázky: Prečo je v otázke reformy zdravotníctva americká politika i spoločnosť tak polarizovaná? Do akej miery ovplyvnila táto politická polarizácia celkový priebeh schvaľovania reformy a jej výsledok? Čo museli navrhovatelia reformy obetovať a akú taktiku použiť aby zákon prešiel legislatívou? Na záver sa zamyslím, či je polarizovaný americký politický systém ešte schopný efektívne riešiť celospoločenské problémy, alebo vedie skôr k zablokovaniu legislatívneho procesu a k polovičatým a neefektívnym riešeniam.“

Konstatuji, že Katarína Dujčíková napsala velice pěknou práci. Prokázala schopnost analýzy, logického dovozování, práce s prameny. Téma zdravotnické reformy je velmi spletité, má svoji složitou historii plnou peripetií. Autorka se v této spleti neztratila. Její práce má logickou strukturu, opírá se o impozantní množství pramenů a je, pokud mohu soudit, napsána pěknou slovenštinou (snad až na chybějící čárky oddělující některé vedlejší věty; tato poznámka ovšem platí jen v případě, že má slovenština stejná pravidla interpunkce jako čeština).

V závěru autorka konstatuje (str. 94n.): „Výsledná podoba zdravotníckej reformy v mnohom zodpovedá pôvodnej vízií Baracka Obamu. Nevyhnutné ústupky z nej však podľa niektorých urobili oveľa slabší zákon (najmä v oblasti kontroly finančných nákladov), než aký bol jej pôvodný potenciál. Posúdenie jej výkonnosti je ale zatiaľ predčasné. To, že bola uzákonená nám však v súlade s pôvodnou tézou práce dokazuje, že aj v období vysokej straneckej polarizácie je americký politický systém schopný reagovať na potrebu významnej politickej zmeny a za priaznivých okolností (*window of opportunity*) vyprodukovať legislatívu veľkého významu.“

Poznámky a připomínky:

Podle mého názoru mohla autorka podrobněji pojednat o snaze uzákonit v rámci zdravotnické reformy i tzv. *tort reform*, omezení náhrad za chybný lékařský zákrok. Tyto náhrady jsou jednou z hlavních příčin, proč je americké zdravotnictví tak drahé. Při uvažování o politických krocích bychom si vždy měli klást dvě otázky: (1) Komu to prospívá? a (2) Kdo to zaplatí?. Zdá se, že na současných potenciálně neomezených odškodněních za chybné lékařské zákroky vydělávají především advokáti a zdravotní pojišťovny. Tyto dvě skupiny mají mocné lobby, které jsou schopny přihrát slušné částky do volebních fondů stran. Pokud vím, těžší z přízně organizací advokátů především Demokratická strana. To vše vysvětluje, proč se americkým politickým elitám (mám zde ovšem na mysli obě hlavní strany) do *tort reform* příliš nechce. *Tort reform* by se mohla stát tématem diskuse při obhajobě.

Hodnocení a závěr:

Předložená práce bohatě splňuje veškeré nároky na magisterské diplomky. Navrhuji hodnocení „výborně“ (1), s doporučením na pochvalu děkana za vynikající výkon.

.....
(doc. M. Calda)

V Praze, dne 7.zář 2011.